

VLAAMS REGEERAKKOORD 2019-2024 : VLAANDEREN SCHITTERT

1. ALGEMEEN KADER

Datum regeerakkoord:	30 september 2019
Politieke partijen die deel uitmaken van de regering:	N-VA, Open VLD, CD&V
Samenstelling van de nieuwe Vlaamse regering:	

Naam	Politieke partij	Bevoegdheden
Jan Jambon	N-VA	Minister-president van de Vlaamse Regering, belast met Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking, Cultuur en ICT
Ben Weyts	N-VA	Viceminister-President en Minister van de Vlaamse Regering, belast met Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Zuhal Demir	N-VA	Minister van de Vlaamse Regering, belast met Omgeving, Energie, Toerisme en Justitie
Hilde Crevits	CD&V	Minister van de Vlaamse Regering, belast met Werk, Economie, Landbouw en Innovatie
Lydia Peeters	Open Vld	Minister van de Vlaamse Regering, belast met Mobiliteit en Openbare Werken
Mattias Diependaele	N-VA	Minister van de Vlaamse Regering, belast met Financiën, Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Bart Somers	Open Vld	Viceminister-President en Minister van de Vlaamse Regering, belast met Binnenlands bestuur en Samenleving
Benjamin Dalle	CD&V	Minister van de Vlaamse Regering, belast met Media, Jeugd en Brussel
Wouter Beke	CD&V	Minister van de Vlaamse Regering, belast met Welzijn en Armoedebestrijding

2. INHOUD VAN HET REGEERAKKOORD

Om de impact van de geplande maatregelen van de nieuwe regering op **korte-middellange termijn** op de **vastgoedsector** aan te geven, werd de volgende **kleurcode** toegepast:

Informatief - informatief

goed nieuws

zorgwekkend

slecht nieuws

ALGEMEEN BESTUUR

- We spelen beter in op de noden van een gunstig investeringsklimaat en gaan resoluut voor minder regeldruk en innovatievriendelijke regelgeving.
- Administratieve procedures zorgen te vaak voor grote vertragingen in maatschappelijke relevante projecten en/of zijn een potentiële rem op de creatie van een gunstig investeringsklimaat. Er is nood aan een optimalisering van de bestuursrechtspraak van de Raad van State en de Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen, zodat investeringsprojecten sneller en gemakkelijker kunnen worden gerealiseerd.
- **Grote investeringsprojecten van bedrijven ondersteunen we met beleidsdomein overschrijdende projectteams**, die prioritaire ondersteuning en medewerking krijgen vanuit de hele Vlaamse overheid.
- We **moedigen onze steden en gemeenten aan** om met de instrumenten uit het **Integraal Handelsvestigingsbeleid** effectief aan de slag te gaan en een eigen onderbouwde en transversale detailhandelsvisie (op basis van feiten en cijfers) en dito plan te ontwikkelen en er consequent naar te handelen. In overleg met de ondernemersorganisaties en de VVSG zorgen we voor een evaluatie in functie van de actualisering van het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid met eventueel een aanpassing van de productcategorieën en de notie 'kernwinkelgebied'. Na evaluatie van de meerwaarde van het Comité voor Kleinhandel bepalen we of de werking van dit comité optimaliseren dan wel het comité opheffen.
- Voor de bouw van nieuwe scholen bekijken we maatregelen zoals: nieuwe projectspecifieke DBF(M)-overeenkomsten, kleinschalige PPS-overeenkomsten,
- Om onze beslissingen voor de Vlaamse economie beter te onderbouwen zetten we sterker in op toekomststudies en macro-economische statistieken en data over Vlaanderen. De Regering maakt van innovatie en digitale transformatie een speerpunt van haar beleid.
- We gaan binnen de Vlaamse Overheid voor een **innovatievriendelijk regelgevingskader via experimentenwetgeving en regelluwe zones** waarbinnen kan geëxperimenteerd worden met innovatieve technieken of praktijken.

WONEN	
Afschaffen woonbonus versus verlagen registratierechten	<ul style="list-style-type: none"> In de woonfiscaliteit verschuiven we het fiscale voordeel van het hebben van een woning naar het verwerven ervan. <u>Vanaf 1 januari 2020 dooft de woonbonus uit</u> en <u>verlagen we de registratierechten verder op de aankoop van een enige, eigen woning van 7% naar 6% (en van 6% naar 5% bij een ingrijpende energetische renovatie).</u>
De private huurmarkt versterken	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt verder werk gemaakt van de bescherming tegen huurachterstallen en wanbetaling voor de verhuurder.
Een kwalitatievere sociale huurmarkt	<ul style="list-style-type: none"> De gemeenten zijn de partner van Vlaanderen in de realisatie van sociale woningen. Iedere gemeente engageert zich op het Bindend Sociaal Objectief. Gemeenten die het BSO hebben bereikt, kunnen via een woonbeleidsconvenant financiering van de Vlaamse overheid verkrijgen tot maximum 15%. In gemeenten die onvoldoende inspanningen leveren voor het bereiken van het bindend sociaal objectief, kan de VMSW het initiatief nemen om in overleg met die lokale besturen projecten te lanceren. We gaan voor een betere sociale mix in grotere sociale huisvestingsprojecten. De gemeente kan maximaal 50% van het totale aantal sociale huurwoningen in de gemeente met voorrang toewijzen aan specifieke doelgroepen waarop tevens de lokale binding op van toepassing wordt. We passen de erkenningsvoorwaarden van SHM's aan naar aanleiding van de wijzigingen in de federale vennootschapswetgeving. SHM's worden coöperatieve vennootschappen. We voegen tegen 1 januari 2023 sociale huisvestingsmaatschappijen en sociale verhuurkantoren samen in één woonactor met maar één speler per gemeente. Uiterlijk tegen 1 januari 2023 versterken we de impact van de publieke aandeelhouders in een SHM, Er kunnen geen nieuwe private aandeelhouders toetreden en bestaande private aandeelhouders kunnen hun participatie niet uitbreiden. Deze principes krijgen een decretale verankering in de Wooncode. We onderzoeken of het mogelijk is om innovatieve en andere alternatieve financieringsmiddelen te gebruiken voor het versterken van de sociale huurmarkt. <u>Het SVK-pro-model wordt verder uitgerold zodat de private sector nog meer betrokken wordt</u> bij het bouwen van sociale huisvesting. De sociale tegemoetkoming voor sociale huurders van SHM's en SVK's moet verder naar elkaar toe evolueren. We passen de huurprijsberekening in de sociale huursector aan, waarbij we meer rekening zullen houden met de reële marktconforme huurwaarde van de woning en de totale woonkostenbenadering. Er wordt m.b.t. het energiezuiniger maken van sociale woningen een actieplan opgesteld:

	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwe gebouwen zullen vanaf 2021 BEN E30 gebouwd worden - Ingrijpende energetische renovaties zullen vanaf 2020 E60 verbouwd worden. Hiermee loopt de sociale huisvesting 5 jaar voor op de reguliere markt (sic). - Alle andere gebouwen zullen gerenoveerd worden tegen 2050 tot de doelstelling 2050 uit het renovatiepact, namelijk EPC 100. Dit getal wordt nog gedifferentieerd volgens bouwtypologie.
Recht op wonen in eigen streek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voor regio's waar de betaalbaarheid van het wonen in het gedrang komt en sociale verdringing een probleem vormt, <u>versterken we de instrumenten, al dan niet via een alternatieve regeling rond wonen in eigen streek (WIES).</u> ▪ Specifiek voor Vlaamse Rand : We grijpen in op de private woonmarkt door <u>het grond- en pandendecreet zo aan te passen dat gemeenten desgewenst een specifiek aandeel kavels of percelen exclusief kunnen voorbehouden voor inwoners die een duidelijke band met de gemeente of streek kunnen aantonen.</u>
Residentiële ouderenzorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We <u>stappen af van een medisch model en evolueren naar een echte woon- en leefgemeenschap.</u> ▪ We zetten verder in op het zo lang mogelijk thuis of in de buurt kunnen blijven wonen met aangepaste zorg, infrastructuur en technologische innovaties.
Afschaffen Vlaamse Woonraad	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Vlaamse Woonraad wordt omgevormd tot een proactief stakeholdersoverleg. De relevante stakeholders worden in de voorbereiding van een dossier betrokken in functie van de eerste principiële goedkeuring. De Woonraad zelf wordt opgeheven en de formele adviesverplichting vervalt.

OMGEVING

1. Visie Omgeving

- **Een kwaliteitsvol ruimtelijk beleid :**
 - zorgt voor een hoogwaardige en leefbare omgeving, organiseert een efficiënte en duurzame mobiliteit en beheerst onze kosten voor infrastructuur;
 - biedt economische stimulansen, garanties voor een toekomstgericht aanbodbeheer en maximaliseert rendementskansen voor onze ondernemingen en bedrijven.

- Met het oog op de realisatie van de doelstellingen van het BRV gaan we voor een **sterke vereenvoudiging van de regelgeving, de bestemmingscategorieën en de eraan gekoppelde voorschriften**. Hierbij wordt ook de differentiatie van het ruimtebeslag bekeken.
- We blijven inzetten op het **verder vereenvoudigen, verbeteren en versnellen van procedures met het oog op een realisatiegericht en efficiënt instrumentarium dat flexibel, toekomstbestendig is en gewapend tegen (gerechtelijke) beroepsprocedures** :
 - Zonder afbreuk te doen aan efficiënte en effectieve inspraak laten we het maatschappelijk belang primeren boven de individuele belangen.
 - We hanteren consequent “no goldplating” als richtinggevend principe bij de omzetting van Europese regelgeving.
- We versterken onze capaciteit om **via performante studies de strategische beleidskeuzes in het brede omgevingsdomein te ondersteunen**. We zoeken hierbij aansluiting **met relevante kenniscentra buiten het beleidsdomein** en streven hierbij naar efficiëntiewinsten. We zetten versterkt in op **beleidsrelevant (wetenschappelijk) onderzoek** voor de omgevingsthema’s **met een duidelijke onderzoeksvraag en finaliteit**.
- Ter vervanging van de strategische adviesraden SARO en MINA wordt een **Omgevingsraad** opgericht die naar advisering complementair is met de SERV. We gaan voor een evenwichtige en compacte raad.
- We hebben vertrouwen in bestuurskrachtige gemeenten en blijven verder inzetten op ontvoogding waarbij Vlaanderen zich opstelt als kennispartner. **Steden en gemeenten met een voldoende uitgebouwde bestuurskracht en efficiënte administratie, ontheffen we de Vlaamse overheid maximaal van haar taken.**
- **We versterken het platteland als diverse omgeving om te wonen, werken en ontspannen door te investeren in leefbare dorpen**, een kwalitatieve leef- en werk omgeving, sociale cohesie, landschap, open ruimte en klimaat.
- **Biodiversiteit**
 - Investeren in alle soorten van groen in Vlaanderen levert extra kansen voor natuurbeleving, verhoogt de leefbaarheid van onze steden en gemeenten, is goed voor biodiversiteit, legt CO2 vast en vermindert het hitte-eilandeffect;
 - Een betere luchtkwaliteit vermindert de kans op aandoeningen en komt onze biodiversiteit ten goede.
- **Circulair handelen:**
 - Circulaire economie verzekert de beschikbaarheid van schaarse grondstoffen, leidt tot innovatieve businessmodellen én vermindert ons energieverbruik en onze emissies;
 - Circulair waterbeleid verhoogt onze weerbaarheid tegen droogte én verbetert de waterkwaliteit.
 - Bodemsanering zorgt dat we verontreinigde oude bedrijfslocaties of stortplaatsen terug veilig kunnen gebruiken en vermindert zo onze druk op de open ruimte.

2.	Ruimte
Visie Ruimtelijk Beleid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Vlaamse Regering zal werk maken van een ruimtelijke omslag en onderschrijft de principes en doelstellingen van de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen : <ul style="list-style-type: none"> - We vrijwaren maximaal de open ruimte.

	<ul style="list-style-type: none"> - We maken werk van een bouwshift, (geen “betonstop”), waarbij we in elke gemeente kansen creëren op goed gelegen plaatsen waar het aangenaam wonen en werken is. - We realiseren slimme groei voor wonen, leven en werken door kwantitatieve verdichtingen van het bestaand ruimtebeslag. - Kernversterking realiseren we op locaties volgens de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Een goede afstemming tussen het ruimtelijke beleid en het mobiliteitsbeleid is cruciaal. Onder meer de vervoerregio's worden hierbij betrokken. - Ook onze landelijke kernen moeten we versterken en zo verdere versnippering tegengaan. ▪ De Vlaamse Regering werkt de komende regeerperiode de nodige decreten en beleidskaders uit op basis van de strategische visie die reeds is goedgekeurd, zodat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen juridisch van kracht wordt. ▪ Het Vlaams Bouwmeesterschap, dat gestalte krijgt in een Bouwmeesterteam moet zich terugplooiën op zijn kerntaken, namelijk de Vlaamse overheid en lokale besturen bijstaan in hun architecturale keuzes en inrichting van de publieke ruimte.
<p>Concrete voorstellen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRV <ul style="list-style-type: none"> - We operationaliseren de strategische doelstelling van de strategische visie “Het bijkomend gemiddeld dagelijks ruimtebeslag is tegen 2040 teruggedrongen tot 0 hectare” via de beleidskaders. Hierbij hebben we oog voor de verschillende vormen van ruimtebeslag en zorgen we voor een differentiatie. ▪ Regelgeving-digitaal platform <ul style="list-style-type: none"> - We maken in het begin van de legislatuur werk van de definitieve goedkeuring van het instrumentendecreet. Onmiddellijk daarna starten we met de uitvoering van de regelgeving voor de watergevoelige openruimtegebieden. - We maken de bestemmingsvoorschriften toekomstbestendig. Hiervoor actualiseren we de typevoorschriften voor RUP's en schrappen overbodige en verouderde bestemmingscategorieën. Bij de herwerking van de typevoorschriften hebben we oog voor innovatieve woon- en werkvormen, flexibiliteit, multifunctionaliteit en groenblauwe netwerken. - We onderzoeken hoe we vergunnings- en planningsprocedures kunnen vereenvoudigen, versnellen, nog meer dan nu oplossingsgericht maken (bv. bestuurlijke lus) en bestand maken tegen beroepen omwille van procedurele redenen. - We evalueren de adviesverplichtingen van de Vlaamse administraties bij vergunningen en plannen waarbij machtigingen maximaal geïntegreerd worden in de omgevingsvergunning. We bundelen deze adviezen in één geïntegreerd Vlaams advies om tegenstrijdige signalen te vermijden en oplossingsgericht te werk te gaan. - We maken werk van een kader inzake plan-MER plicht waarbij we duidelijkheid verschaffen inzake plan-MER plicht voor beleidsdocumenten, regelgeving, strategische en sectorale plannen. We bekijken of en hoe in uitvoering van de Europese richtlijn de MER en de passende beoordeling kan worden vereenvoudigd. - Het ruimtelijk beleid wordt ondersteund door een performant en klantvriendelijk digitaal platform. We zorgen ervoor dat de procedures bij de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges binnen afzienbare tijd volledig digitaal kunnen worden gevoerd - Met garanties op effectieve inspraak vanaf het begin van het proces en zonder afbreuk te doen aan toegang tot de rechter gaan we na hoe we geschillenbeslechting en beroepsmogelijkheden beter kunnen stroomlijnen of oplossingsgericht kunnen aanpakken. We zorgen maximaal voor rechtszekerheid en redelijke beroepsprocedures.

- ° We versterken de beginselen van behoorlijk burgerschap. Zo moeten beroepsmogelijkheden open staan voor alle burgers en verenigingen, **maar mag van die burgers en verenigingen verwacht worden dat zij actief participeren in de loop van het proces en hun opmerkingen, bezwaren en aanbevelingen in een nuttige fase inbrengen. Wanneer die mogelijkheden niet benut worden, onderzoeken we welke gevolgen we hieraan kunnen verbinden.**
- ° **We onderzoeken hoe we kennelijk en onredelijk misbruik van beroep verder kunnen beteugelen** en hoe we de bestuursrechter alle middelen van een beroep kunnen laten beantwoorden.
- ° De **Dienst voor de Bestuursrechtscolleges (DBRC)**, waaronder de Raad voor vergunningsbetwistingen (RvVB) ressorteert, wordt verder geprofessionaliseerd **tot één Vlaamse Bestuursraad.**
- ° De **Raad voor Vergunningsbetwistingen trekt volop de kaart van de geschillenbeslechting binnen een redelijke termijn**, om zo de bestuursrechtspraak af te stemmen op de noden van een gunstig investeringsklimaat.
- ° We onderzoeken hoe we **de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen kunnen verbeteren** door onder meer:
 - + de afschaffing van het gewoon kortgeding
 - + **de invoering van een relativiteitseis,**
 - + **de verbetering van de bestuurlijke lus**
 - + **de erkenning van de vergunninghouder als volledig volwaardige partij in de procedure.**
- ° We onderzoeken ook hoe we de substitutiebevoegdheid van de RvVB verder kunnen uitbreiden, zonder dat de rechter zich volledig in de plaats kan stellen van het bestuur.
- ° We bekijken de vereisten voor een geïntegreerd beroep wanneer er door de adviesverlenende instanties een geïntegreerd advies is afgeleverd.
- ° **De Raad zal steeds de verschillende belangen in de schaal leggen in haar uitspraken.**

▪ **Bij complexe maatschappelijke investeringsprojecten :**

- doen we een beroep op **bemiddelaars** wanneer nodig;
- zetten we, samen met de initiatiefnemers, maximaal in op het creëren van een maatschappelijk draagvlak. We zetten daarom in op het betrekken van de verschillende actoren in een zo vroeg mogelijk stadium en op transparante communicatie met de nodige inspraakmogelijkheden gedurende het proces of traject. Wanneer dat niet lukt, blijven we ernaar streven om zo veel mogelijk betwistingen inzake het Vlaams Omgevingsrecht door de Vlaamse bestuursrechtspraak te laten behandelen. We onderzoeken daarom of we de Raad voor Vergunningsbetwistingen ook bevoegd kunnen maken voor de **beroepen tegen ruimtelijke uitvoeringsplannen** en complexe projecten.
- schrijven we in de regelgeving de mogelijkheid in om bij **uitspraken door de Raad van State en de Raad voor Vergunningsbetwistingen over complexe projecten**, RUPs, **investeringsprojecten**, ook voorwaarden te stellen zodat een project door kan gaan met aanvaardbare oplossingen.
- Zolang de Raad van State bevoegd blijft voor betwistingen inzake complexe projecten, **beperken we decretaal de uitspraaktermijnen bij de Raad van State voor complexe projecten tot een jaar** (op basis van onze impliciete bevoegdheden).

▪ **Slimme groei**

- Regelgevende belemmeringen, verouderde voorschriften of administratieve hinderpalen die slim, flexibel ruimtegebruik en innovatieve woon- en werkvormen in de weg staan, werken we weg
- We **stimuleren impulsprojecten** die nieuwe ruimtelijke realisaties inhouden waarbij het ruimtelijk rendement wordt verhoogd en die aandacht hebben voor functieverweving, hergebruik, **tijdelijk ruimtegebruik**, klimaatmitigatie en -adaptatie en een verbetering van de mobiliteit en de landschappelijke kwaliteit.
- We zetten verder in op **regelluwe zones** waarin geëxperimenteerd kan worden. We passen deze toe op **proefprojecten in gebieden met een hoog ontwikkelingspotentieel**
- We **streven naar een divers woonaanbod** dat tegemoetkomt aan diverse woonwensen (zoals zorgwonen) en innovatieve woonvormen.
- Om nieuwe economische stimulansen te geven, zetten we in op het **inbreiden en herontwikkelen van bestaande onderbenutte terreinen. De geïntegreerde aanpak via brownfieldconvenanten als succesformule blijven we gebruiken om black- en brownfields nieuwe impulsen te geven.**
- Bestaande bedrijventerreinen worden in de eerste plaats voorbehouden voor ondernemingen. Andere functies (wonen, retail, landbouw, ...) kunnen enkel indien ze een ondersteunende meerwaarde bieden voor de bedrijfsfunctie.

▪ **Bijkomend ruimtebeslag verminderen**

- Bij een nieuw planinitiatief voor de **creatie van nieuw juridisch aanbod voor uitbreidingsprojecten** moet de plannende overheid **evenredig slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod neutraliseren** indien ze hierover beschikt.
- We zetten in op het **neutraliseren van slecht gelegen juridisch aanbod dat onder druk staat door ontwikkeling binnen de signaalgebieden**. We maken bij het neutraliseren van juridisch aanbod maximaal gebruik van instrumenten zoals **planologische ruil en verhandelbare bouwrechten**, en starten zo snel mogelijk een aantal proefprojecten op.
- De **financiering van de bouwshift** wordt ondersteund door middelen uit het **Klimaatfonds en een op te richten BRV-fonds**. Waar nuttig en geschikt, koppelen we deze neutraliseringsopdracht aan een **actief aankoopbeleid** van deze gronden i.f.v. de realisatie van extra bossen en natuur.
- We garanderen een **billijke vergoeding voor privé-eigenaars die schade lijden ten gevolge het neutraliseren van juridisch aanbod** en leggen de randvoorwaarden vast in het instrumentendecreet.
- We waken erover dat het eigendomsrecht gewaarborgd blijft: **wie nadeel ondervindt van een herbestemming, wordt volledig financieel gecompenseerd.**
- We **evalueren het decreet m.b.t. leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten**.

▪ **Open ruimte**

- We voorzien in de open ruimte de nodige plaats voor o.a. natuursystemen, klimaatmitigatie- en adaptatie, waterberging, landbouw, recreatie en ontspanning.

▪ **Realisatie op het terrein via geïntegreerde gebiedsgerichte projecten**

- We maken werk van **gezamenlijke gebiedsprogramma's** hand in hand met grootschalige infrastructuur- of landschappelijke projecten die hiervoor een hefboom vormen. Het betreft omgevingsopgaven zoals een infrastructuurproject, woon- en werkontwikkelingen, voedselsysteem, klimaatbuffering, biodiversiteit, hernieuwbare energie .
- We voorzien **gebundelde financieringsmogelijkheden** om mobiliteits- en omgevingsdoelstellingen gebiedsgericht, coherent en geïntegreerd te realiseren. We zetten hiertoe de nodige samenwerking op binnen en tussen beleidsdomeinen (o.a. Omgeving en MOW).

3. Biodiversiteit

- De komende vijf jaar willen we **20.000 bijkomende ha natuur** onder effectief natuurbeheer brengen.
- Uiterlijk tegen 2030 leggen we **10.000 hectare bijkomend bos** aan, waarvan 4.000 ha tijdens deze regeerperiode. We zetten in eerste instantie in op de bebossing van niet-beboste als bos bestemde gebieden of waar mogelijk natuurgebieden, en in tweede instantie op te bestemmen gebieden. Het initiatief leggen we mede bij lokale besturen.
- We **vrijwaren bestaande waardevolle bossen maximaal** en zorgen voor een snelle, effectieve boscompensatie.
- In de **bebouwde omgeving zorgen we voor voldoende groen, met oog op verkoeling, waterinfiltratie, luchtkwaliteit, rust en ontspanning**. We **stimuleren natuurinclusief ontwerpen bij bouwprojecten**. Bij het ontwerpen van onze kernen en gebouwen, scheppen we meteen ruimte voor de natuur die er thuishoort.
- Investerings in natuur en bos als klimaatbuffers worden o.a. ondersteund vanuit het klimaatfonds.
- Tijdens deze regeerperiode richten we minstens een viertal **Vlaamse parken** op: omvangrijke gebieden met internationale uitstraling, een uitzonderlijke natuur en een unieke belevingswaarde, die een troef vormen het vlak van recreatie en toerisme.
- Daarnaast maken we werk van de oprichting van **landschapsparken**: gebieden met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor recreatie, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid en toerisme.

4. Circulaire samenleving

- **Economie** : We **stimuleren de bouwsector om richting circulaire en modulaire gebouwen te evolueren**
- **Water** :
 - We voeren de mogelijkheid in om de verplichte opvang en buffering van hemelwater over te dragen naar een derde partij;
 - we **stimuleren grootschalige opvang en actief gebruik van hemelwater** op bedrijventerreinen en **in woonkernen**.
 - We **liberaliseren de productie van drinkwater geschikt voor distributie uit hemel- en afvalwater**, mits goede kwaliteitscontrole en overheidsregie.

5. Omgevingskwaliteit verder verbeteren

- **Bodem** :
 - **We zetten het beleid rond brownfields verder**, investeren bijkomend in sanering van verontreinigde gronden en oude stortplaatsen met een potentieel op herontwikkeling en zetten in op het hergebruik van grondstoffen uit deze stortplaatsen.

- Via **brownfieldconvenanten** creëren we nieuwe mogelijkheden na sanering, onder andere voor ondernemingen. Vanuit de principes van het BRV streven we verdichting en multifunctionaliteit gecombineerd met groenblauwe dooradering overal na.
- **Lucht** : We stimuleren de **uitfasering** van **vervuilende verwarmingstoestellen**.

6. Een geïntegreerd, innovatief, risico-gebaseerd en slagkrachtig omgevingshandhavingsbeleid

- We geven **prioriteit** aan het opsporen van **onvergunde activiteiten, de grootste risico's of de inbreuken met de grootste milieugevolgen**

KLIMAAT EN ENERGIE

De omslag naar een klimaatneutrale samenleving

- De omslag naar een **klimaatneutrale samenleving** kan maar bereikt worden door wereldwijde actie.
- **In Vlaanderen streven we naar een vermindering van minstens 80% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2050**, met de ambitie om te evolueren naar volledige klimaatneutraliteit.
- **Tegen eind 2019** werken we een **lange termijn klimaatstrategie 2050** uit, waarbij op korte en lange termijn economische, sociale en ecologische belangen optimaal met elkaar sporen. Voor het Vlaamse Gewest zullen de resultaten van deze oefening van groot belang zijn voor het beleid inzake broeikasgasemissiereductie, energie-efficiëntie, hernieuwbare energieproductie, innovatie, mobiliteit en infrastructuurinvesteringen, omgevingskwaliteit, huisvesting, energiekosten, ...
- De Vlaamse beleidsdoelstellingen vragen **ambitieuze beleidsdomeinoverschrijdende** inspanningen. Om dit duidelijk in kaart te brengen zullen we **elke klimaatmaatregel becijferen naar kostprijs en bijdrage aan de klimaatdoelstellingen**.

Vermindering broeikasgasuitstoot gebouwen

- **Residentiële gebouwen**
 - **(Ver)Nieuwbouw** :
 - **Nieuwbouw na sloop** vervangt oude woningen met slechte energieprestatie en onvoldoende comfort en helpt onze dorps- en stadskernen te verdichten en aantrekkelijker te maken. **De Vlaamse Regering vraagt aan de federale overheid om het 6% BTW-tarief voor vernieuwbouw na sloop zo snel als mogelijk te hervormen tot een gericht instrument op de gebouwschil in alle Belgische steden en gemeenten.**
 - We **vereenvoudigen het EPB-beleidskader**, maken het gebruiksvriendelijker, integreren sneller innovatieve bouwtechnieken en zorgen dat het zijn sturende werking naar klimaatvriendelijke woningen blijft vervullen.
 - **vanaf 2021** :
 - + kunnen **geen stookolieketels meer** geplaatst worden bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties;

	<p>+ kan een aardgasaansluiting bij nieuwe grote verkavelingen en grote appartementsgebouwen enkel nog voor collectieve verwarming via warmtekranckoppeling of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming.</p> <p>° <u>Daarnaast evalueren we in overleg met de sectoren periodiek of de EPB-eisen nog in overeenstemming zijn met het kostenoptimale niveau.</u></p> <p>- Bestaande woningen :</p> <p>° De Vlaamse Regering zal de lange termijn doelstelling 2050 voor woningrenovatie van gemiddeld 100 kWh/m² verfijnen in functie van de gebouwtypologie, op regelmatige basis evalueren en zekerheid garanderen door tussentijdse ijkpunten in te voeren in lijn met het Vlaamse energie- en klimaatplan 2030.</p> <p>° <u>Om de tussentijdse en lange termijn doelstellingen te bereiken, moet echter veel meer ingezet worden op vernieuwbouw en is een sterk verhoogde renovatiegraad nodig. We treden hiervoor in overleg met de bouw-, financiële en energiesector.</u></p> <p>° Om het energieverbruik en de energiefactuur van nieuwe eigenaars te beheersen en tegelijk onze klimaatdoelstelling te realiseren, stimuleren we o.m. door een versoepeling van de voorwaarden voor een energielening dat niet energiezuinige woningen vanaf 2021 uiterlijk vijf jaar na een notariële overdracht in volle eigendom grondig energetisch gerenoveerd worden om een maximale EPC-score per gebouwtypologie te bereiken.</p> <p>° Wanneer er een aardgasnet in de straat ligt, mag vanaf 2021 een bestaande stookolieketel niet meer vervangen worden. De eigenaars worden over alle mogelijke alternatieven geïnformeerd.</p> <p>° Huurwoningen dienen te voldoen aan een steeds verbeterende maximale EPC-score die we afstemmen op de ijkpunten en lange termijn doelstelling 2050.</p> <p>• <u>Niet-residentiële gebouwen:</u></p> <p>- Nieuwbouw</p> <p>° Vanaf 2021 kunnen geen stookolieketels meer geplaatst worden bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties.</p> <p>- Bestaande gebouwen :</p> <p>° Om de klimaatvoetafdruk van niet energiezuinige tertiaire gebouwen te reduceren, moeten ze vanaf 2021 uiterlijk vijf jaar na een notariële overdracht in volle eigendom grondig energetisch gerenoveerd worden.</p> <p>° We werken een gebouwenpas uit voor niet-residentiële gebouwen en voeren een energieprestatielabel in : + Vanaf 2025 moeten alle grote niet-residentiële gebouwen waar de mogelijkheid tot verwarming of koeling in voorzien is, over een energieprestatielabel beschikken, + en vanaf 2030 moeten deze gebouwen een minimaal energieprestatielabel bereiken.</p>
--	--

	<p>°Wanneer er een aardgasnet in de straat ligt, mag vanaf 2021 een bestaande stookolieketel niet meer vervangen worden. De eigenaars worden over alle mogelijke alternatieven geïnformeerd.</p>
Klimaatadaptatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We verzekeren dat elk Vlaams beleidsdomein adaptatiemaatregelen maximaal laat doorwerken in haar beleid. Een centrale pijler in onze adaptatiestrategie is o.a. het streven naar klimaatadaptief ontwerp van gebouwen en infrastructuur.
Hernieuwbare energie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Om de hernieuwbare energiedoelstelling verder in te vullen verhogen we het minimaal aandeel hernieuwbare energie bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovatie van woningen en niet-residentiële gebouwen. ▪ Vanaf 1 januari 2021 voorzien we geen terugdraaiende teller meer voor nieuwe kleinschalige PV-installaties. ▪ We responsabiliseren de verschillende overheden om op hun vastgoed hernieuwbare energie te produceren en deze projecten waar mogelijk open te stellen voor participatie.
Slimme meters	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We mikken op maximale uitrol en gebruik van de digitale meters tijdens de komende legislatuur
Distributienetbeheerders	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Vlaamse distributienetwerken moeten efficiënt beheerd worden zodat ze betaalbaar de toekomst voorbereiden. We maken werk van een vereenvoudiging van het landschap van distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas door herschikking bij distributienetbeheerders aan te moedigen. ▪ Er wordt in Vlaanderen één overkoepelende regulator uitgewerkt voor netgebonden infrastructuur (elektriciteit, gas, warmte, kabel, water, riolering,...) en media. In dit kader coördineren en rationaliseren we de (toezichthoudende, regulerende, adviserende, ...) taken waarmee de overkoepelende regulator belast wordt.

ONROEREND ERFGOED

- We [onderzoeken hoe de kost en de doorlooptijd van archeologisch onderzoek verder verlaagd kan worden](#).
- Bij een aantal maatschappelijke sectoren leeft het aanvoelen dat de archeologische erfgoedzorg een impact heeft op ontwikkelingsprojecten. Daarom voeren we -wanneer alle duurzame effecten van de [archeologieregelgeving](#) zichtbaar zijn - een [grondige evaluatie](#) uit in samenspraak met de betrokken actoren. Op basis van de resultaten sturen we de regelgeving en de uitvoeringspraktijk bij waar nodig.
- Uitdaging is om met diverse partners een [goede \(her-\)bestemming te vinden voor ons onroerend erfgoed](#), die economisch en functioneel haalbaar is en waarbij we het erfgoed niet onder een stolp plaatsen maar inzetten in een bredere maatschappelijke context: toerisme, werkgelegenheid, vastgoedwaarde.

3. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET REGEERAKOORD VOLGENS DE BVS

STERKTES & KANSEN	ZWAKTES & BEDREIGINGEN
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inzetten op verdere professionalisering van het Vlaams bestuur (digitaliseren, overleg met de sector, transparantie); 2. Aanpakken van langdurige en onrechtmatige beroepen bij Rvwb en RvSt; 3. Doorvoeren van een "bouwshift" ipv een "betonstop"; 4. Inzien van het belang van een verruimde toepassing van het verlaagd BTW-tarief van 6 % bij sloop en hernieuwbouw; 5. Verder stimuleren en optimaliseren van "SVK-pro"; 6. Onderzoeken van een verlaging van de kost en doorlooptijd van archeologisch onderzoek; 7. Duurzaamheid (CO2-neutraal Vlaanderen) met respect voor economische haalbaarheid en tewerkstelling. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instrumentendecreet met de "verruimde planbatenheffing" én verzwaring van stedenbouwkundige lasten wordt ingevoerd, terwijl de BVS samen met andere stakeholders en het departement Omgeving pleiten om de "verruimde" planbatenheffing niet in te voeren; 2. Groeiend onevenwicht in de vastgoedfiscaliteit : "nieuwbouw" (21 % BTW + afschaffing woonbonus) versus "bestaand vastgoed" (verlaagde registratierechten van 7 tot 6 %); 3. Voorkeursbehandeling voor complexe projecten bij RvSt, terwijl de meeste vastgoedprojecten van BVS-leden niet kwalificeren als "complexe" projecten; 4. Wonen in eigen streek wordt opnieuw ingevoerd in Vlaamse rand; 5. Sociale huisvesting in Vlaanderen blijft een "gesloten systeem" dat nog versterkt wordt : private ontwikkelaars kunnen geen sociale woningen rechtstreeks aan de doelgroep verkopen/verhuren.